

EUROPAPARLAMENTET

2004

2009

Plenarhandling

SLUTLIG VERSION
A6-0291/2007

20.7.2007

BETÄNKANDE

om en temainriktad strategi för hållbar användning av bekämpningsmedel
(2007/2006(INI))

Utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet

Föredragande: Irena Belohorská

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION	3
MOTIVERING	11
YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR JORDBRUK OCH LANDSBYGDENS UTVECKLING.....	13
ÄRENDETS GÅNG	17

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

om en temainriktad strategi för hållbar användning av bekämpningsmedel (2007/2006(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av meddelandet från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén – Temainriktad strategi för hållbar användning av bekämpningsmedel (KOM(2006)0372),
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets beslut nr 1600/2002/EG av den 22 juli 2002 om fastställande av gemenskapens sjätte miljöhandlingsprogram¹,
- med beaktande av förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder för att uppnå en hållbar användning av bekämpningsmedel (KOM(2006)0373),
- med beaktande av förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden (KOM(2006)0388),
- med beaktande av förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om statistik om växtskyddsmedel (KOM(2006)0778),
- med beaktande av artikel 175 i EG-fördraget,
- med beaktande av artikel 6 i EG-fördraget, enligt vilken miljöskyddskraven skall integreras i utformningen och genomförandet av gemenskapens politik, särskilt i syfte att främja en hållbar utveckling,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 396/2005 av den 23 februari 2005 om gränsvärden för bekämpningsmedelsrester i eller på livsmedel och foder av vegetabiliskt och animaliskt ursprung²,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område³, rådets direktiv 98/83/EG av den 3 november 1998 om kvaliteten på dricksvatten⁴, rådets direktiv 75/440/EEG av den 16 juni 1975 om den kvalitet som krävs på det ytvatten som är avsett för framställning av dricksvatten i medlemsstaterna⁵ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/118/EG av den 12 december 2006 om skydd för grundvatten mot föroreningar och försämring⁶,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av

¹ EGT L 242, 10.9.2002, s. 1.

² EUT L 70, 16.3.2005, s. 1.

³ EGT L 327, 22.12.2000, s. 1.

⁴ EGT L 330, 5.12.1998, s. 32.

⁵ EGT L 194, 25.7.1975, s. 26.

⁶ EUT L 372, 27.12.2006, s. 19.

den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach) och inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet¹ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/121/EG om ändring av rådets direktiv 67/548/EEG om tillnärmning av lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga ämnen för att anpassa det till förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach) samt om inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet²,

- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/35/EG av den 21 april 2004 om miljöansvar för att förebygga och avhjälpa miljöskador³, rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av naturliga livsmiljöer och vilda djur och växter⁴ och rådets direktiv 79/409/EEG av den 2 april 1979 om bevarande av vilda fåglar⁵,
- med beaktande av Europeiska kommissionens syntesrapport om möjligheterna för EU:s framtida miljöpolitik för växtskyddsmedel ("Possibilities for future EU environmental policy on plant protection products") (1997),
- med beaktande av artikel 45 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet och yttrandet från utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling (A6-0291/2007), och av följande skäl:
 - A. Användningen av växtskyddsmedel i EU var fortsatt hög under perioden 1992–2003 och har inte minskat, trots de proaktiva åtgärder för att minska användningen av bekämpningsmedel i jordbruket som framgångsrikt har genomförts i vissa medlemsstater.
 - B. Fortfarande finns oönskade mängder av vissa bekämpningsmedel i miljön, särskilt i mark och vatten, och bekämpningsmedelsrester som överskrider gränsvärdena förekommer alltjämt i jordbruksprodukter.
 - C. Fördelarna med att använda bekämpningsmedel är obestridliga liksom deras roll för att säkra en effektiv, hållbar och konkurrenskraftig jordbruksproduktion i Europa. Allmänheten bör dock få bättre information om möjliga miljö- och hälsorisker och om de negativa effekter som användningen kan medföra på både kort och lång sikt.
 - D. All fortsatt användning av bekämpningsmedel bör ske endast om försiktighetsprincipen respekteras så att människors hälsa och ekosystemen i vatten och på land skyddas. Det innebär att bekämpningsmedel inte bör användas innan alla konsekvensbedömningar om hur hälsa och miljö påverkas har genomförts. Jämförelser

¹ EUT L 396, 30.12.2006, s. 1.

² EUT L 396, 30.12.2006, s. 850.

³ EUT L 143, 30.4.2004, s. 56. Direktivet ändrat genom direktiv 2006/21/EG (EUT L 102, 11.4.2006, s. 15).

⁴ EGT L 206, 22.7.1992, s. 1. Direktivet senast ändrat genom direktiv 2006/105/EG (EUT L 363, 20.12.2006, s. 368).

⁵ EGT L 103, 25.4.1979, s. 1. Direktivet senast ändrat genom direktiv 2006/105/EG.

av uppgifter och goda metoder för att minska användningen i de olika medlemsstaterna bör uppmuntras och användas som riktmärke.

- E. Än så länge saknas ett öppet system för att redovisa och övervaka användningen av bekämpningsmedel och mängden bekämpningsmedelsrester i produkter. Lämpliga indikatorer behöver också utvecklas.
1. Europaparlamentet inser behovet av en europeisk rättslig ram för användningen av bekämpningsmedel eftersom gällande lagstiftning inte har räckt till för att minimera de faror och risker som bekämpningsmedel medför för hälsa och miljö.
 2. Europaparlamentet anser att det behövs ny lagstiftning som är tydligare inriktad på att minska användningen av bekämpningsmedel och som försöker uppnå ambitiösare miljömål genom betydande stöd till ekologiskt jordbruk och integrerade produktionssätt.
 3. Europaparlamentet välkomnar den temainriktade strategin för hållbar användning av bekämpningsmedel. I strategin påpekas bristerna i det nuvarande gemensamma regelverket och det föreslås att regler skall antas också för användningsfasen, för att på så sätt ”täppa till luckan” mellan utsläppandet av växtskyddsmedel på marknaden och slutet av livscykeln för dessa produkter.
 4. Europaparlamentet påpekar att EU vid det här laget har utfärdat mer än ett dussin rättsakter som direkt eller indirekt reglerar användningen av växtskyddsmedel. Parlamentet betonar emellertid att de planerade bestämmelserna om användning av växtskyddsmedel är ett steg i rätt riktning.
 5. Europaparlamentet noterar att den temainriktade strategin för hållbar användning av bekämpningsmedel bara omfattar gruppen växtskyddsmedel. Parlamentet uppmanar kommissionen att genast utvidga den temainriktade strategins räckvidd till att även omfatta de bekämpningsmedel (biocidprodukttyper 14–19) som avses i bilaga V till Europaparlamentets och rådets direktiv 98/8/EG av den 16 februari 1998 om utsläppande av biocidprodukter på marknaden¹, eftersom dessa medför liknande risker för människors hälsa och miljön, samt att snarast utöka den temainriktade strategins räckvidd till att också omfatta andra biocidprodukter.
 6. Europaparlamentet anser att det är viktigt att ändra beteendet hos dem som använder bekämpningsmedel för att undvika felanvändning, överanvändning och förgiftningsolyckor. Parlamentet välkomnar därför inrättandet av ett system för utbildning av yrkesmässiga användare av bekämpningsmedel, för vilket kommissionen bör ta fram riktlinjer som tar hänsyn till skillnaderna mellan olika regioner i EU. Certifiering och utbildning måste vara ett krav när yrkesmässiga användare av bekämpningsmedel anställs. Dessa bör också ges kontinuerlig fortbildning för att kunna uppdatera sina tekniska färdigheter och kunskaper så att en säker och effektiv användning av bekämpningsmedel kan säkras. Man bör även förbättra och inrätta nya rådgivningstjänster för jordbrukare för att öka deras kunskaper och på så sätt uppnå en

¹ EGT L 123, 24.4.1998, s. 1. Direktivet senast ändrat genom kommissionens direktiv 2006/140/EG (EUT L 414, 30.12.2006, s. 78).

säker användning av bekämpningsmedel och uppmuntra utbyte av goda metoder.

7. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att, i enlighet med principen om att förorenaren skall betala, undersöka hur producenter av växtskyddsmedel och/eller de verksamma ämnena i dessa lämpligen bör bidra till kostnaderna för behandling eller återställning av skador på människors hälsa eller miljön som kan uppstå genom användning av växtskyddsmedel.
8. Europaparlamentet rekommenderar att försäljning och distribution av bekämpningsmedel övervakas av en kvalificerad yrkesperson eller behörig sakkunnig, och att transaktionerna registreras för att marknadsföringen och användningen av dessa produkter skall kunna kontrolleras på lämpligt sätt.
9. Europaparlamentet understryker att en effektiv minimering av de faror och risker som användningen av bekämpningsmedel medför för hälsa och miljö förutsätter en konstruktiv dialog med tredjeländer och kapacitetsuppbyggnad, bland annat genom ekonomiska stimulansåtgärder och genom att låta produkter som importeras till EU undergå stränga kontroller för att garantera en likvärdig konkurrensnivå.
10. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att gentemot EU:s grannländer upprätta en skydds- och samarbetsstrategi som avser användning av bekämpningsmedel och växtskyddsmedel.
11. Europaparlamentet understryker medias viktiga roll för att upplysa allmänheten, i synnerhet icke yrkesmässiga användare av bekämpningsmedel, i frågor som rör bekämpningsmedel och föreslår att man anordnar offentliga informationskampanjer och insatser för att öka medvetenheten.
12. Europaparlamentet välkomnar över lag de åtgärder som kommissionen föreslår, men betonar att ambitiösa nationella handlingsplaner från medlemsstaterna är avgörande för hela processen.
13. Europaparlamentet beklagar vidare kommissionens beslut att inte använda kvantitativa och kvalitativa kriterier i de nationella handlingsplanerna, eftersom det innebär en sänkt ambitionsnivå.
14. Europaparlamentet understryker att utan kvantitativa minskningsmål i de nationella handlingsplanerna blir formuleringen om att ”minska faror, risker och beroendet av kemisk bekämpning” väldigt vag och oklar och kommer inte att sätta press på medlemsstaterna att minska användningen av bekämpningsmedel eller att prioritera icke-kemiska alternativ för växtskydd och odling.
15. Europaparlamentet föreslår att kommissionen bör kombinera målet att eliminera faror, risker och beroendet av bekämpningsmedel med kvantitativa kriterier i de nationella handlingsplanerna, genom att ålägga medlemsstaterna att anta egna mål, tidsplaner och nationella minskningskriterier för användningen av bekämpningsmedel. I detta sammanhang bör man beakta de positiva erfarenheterna från vissa medlemsstater som redan använder kvantitativa minskningsmål, vilket visar att det går att minska användningen av bekämpningsmedel utan några större kostnader för jordbrukarna.

16. Europaparlamentet betonar att om man minskar användningen av växtskyddsmedel för att begränsa den risk dessa utgör och försöker hitta andra bekämpningsmedel, resurser och metoder som är miljövänligare och mindre skadliga för människor och djur, så kommer detta att innebära fördelar för miljön och folkhälsan, samt högre kvalitet på EU:s jordbruksprodukter och en ökning av deras mervärde på grund av en större medvetenhet hos allmänheten och en ökad känslighet bland konsumenter för dessa frågor.
17. Europaparlamentet instämmer i att de nationella handlingsplanerna bör anpassas till de särskilda förhållandena i fråga om klimat, jordbruk och skadegörare i varje medlemsstat där en viss specifik behandling krävs, framför allt när det gäller mindre vanliga grödor.
18. Europaparlamentet ber kommissionen att ange vilka EU-medel medlemsstaterna kan ansöka om för att genomföra undersökningar, upprätta databaser och förbättra kunskaperna om bekämpningsmedel.
19. Europaparlamentet välkomnar kommissionens uttalande om att det viktigaste förväntade resultatet av denna temainriktade strategi är en minskning av de negativa effekterna som användning av bekämpningsmedel har på människors hälsa.
20. Europaparlamentet beklagar att hälsa bara berörs flyktigt i den temainriktade strategin, trots att bekämpningsmedel kan ha ett samband med skador på immunförsvaret, endokrina störningar, neurotoxiska skador och cancer¹.
21. Europaparlamentet understryker att ämnen som är cancerframkallande, mutagena, reproduktionstoxiska, persistenta, bioackumulerande eller toxiska, eller som orsakar endokrina störningar, inte får godkännas som verksamma ämnen i bekämpningsmedel.
22. Europaparlamentet påpekar att foster, spädbarn, barn, gravida kvinnor, äldre, kroniskt sjuka och personer som redan har medicinska problem är mer känsliga och utsatta för bekämpningsmedel än resten av befolkningen, särskilt för de sammantagna effekterna av olika slags bekämpningsmedel.
23. Europaparlamentet påpekar att ett växtskyddsmedel måste vara godkänt för att få användas och att godkännandet grundar sig på en vetenskaplig bedömning av växtskyddsmedlet och dess verksamma ämnen. Vid bedömningen undersöks de risker ett korrekt använt växtskyddsmedel har på människors och djurs hälsa samt miljön.
24. Europaparlamentet anser att mer forskning behövs om hälsoeffekterna av användningen av bekämpningsmedel, i synnerhet kombinerad och ackumulerad användning.
25. Europaparlamentet ställer sig mycket positivt till att ämnen förbjuds på grund av sina inneboende faror och till den så kallade substitutionsprincipen, som innebär att farliga ämnen kommer att avlägsnas från marknaden när säkrare alternativ finns, däribland icke-kemiska.

¹ En europeisk strategi för miljö och hälsa, KOM(2003)0338, s. 5.

26. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att, tillsammans med medlemsstaterna och industrin, vidta åtgärder mot införsel och utsläppande på marknaden av förfalskade och/eller icke tillåtna växtskyddsmedel.
27. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se till att, om man vid bedömningar av mängden bekämpningsmedel i importerade livsmedel upptäcker att gällande gränsvärden har överskridits, samma åtgärder och sanktioner vidtas som vid EU-producerade produkter. Parlamentet kräver att tillräckliga kontroller av importvaror (vilka i allmänhet omfattas av mindre sträng lagstiftning när det gäller användningen av växtskyddsmedel och innebär en högre risk för illegala bekämpningsmedelsrester) utförs omgående, tillräckligt ofta och på samma sätt i alla medlemsstater, för att förhindra att europeiska jordbrukare och producenter behandlas orättvist, samt att jämlika villkor skapas för alla aktörer inom EU.
28. Europaparlamentet efterlyser lämpliga kontroller av EU:s import av livsmedel som producerats med hjälp av växtskydds- och bekämpningsmedel vars användning och marknadsföring inte är tillåten inom EU.
29. Europaparlamentet efterlyser samordnade system för insamling av information om produktion, import, export, försäljning, distribution och användning av allmänt tillgängliga bekämpningsmedel.
30. Europaparlamentet anser att oönskad exponering bara kan undvikas om man utser områden, även skyddade dricksvattenområden, med kraftigt minskad eller ingen användning av bekämpningsmedel och ger vattenmiljön bättre skydd mot förorening med bekämpningsmedel. ”Buffertzoner” som har en lämplig omfattning med hänsyn till olika jordbruks- och väderförhållanden samt geografiska förhållanden bör inrättas. Parlamentet anser att användning av bekämpningsmedel bör förbjudas i och i närheten av bostadsområden, offentliga parker, idrottsplatser, skolgårdar och lekplatser, eftersom kommissionen har konstaterat att exponering för bekämpningsmedel på sådana platser utgör en stor risk för allmänheten.
31. Europaparlamentet noterar att europeiska grundvatten och ytvatten innehåller förorenande bekämpningsmedel och framhåller behovet av att göra den temainriktade strategin mer samstämd med ramdirektivet för vatten (2000/60/EG). Det är emellertid oftast bara dricksvattnet som renas, medan människor får i sig resten av det förorenade vattnet via växter och djur, med höga behandlingskostnader i ett senare skede som följd.
32. Europaparlamentet inser att förbudet mot flygbesprutning är oundvikligt, men anser ändå att metoden kan användas när den medför tydliga miljöfördelar eller där rimliga alternativ saknas. Emellertid bör det vara obligatoriskt att informera allmänheten om tidpunkten för flygbesprutning och om vilka mängder och typer av bekämpningsmedel som kommer att användas.
33. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att påskynda EU:s harmonisering av gränsvärdena för bekämpningsmedelsrester, eftersom den nuvarande situationen innebär att det råder ojämlika villkor inom EU, vilket hämmar handeln och leder till osäkerhet hos konsumenterna.

34. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att fastställa så låga gränsvärden som möjligt för bekämpningsmedelsrester, såvida det inte kan bevisas att det även med bästa tillgängliga tekniker och metoder är omöjligt att hamna under en viss nivå. Medlemsstaterna uppmanas i detta sammanhang att förbättra kontrollen av koncentrationen av bekämpningsmedel i livsmedelsprodukter och i miljön.
35. Europaparlamentet välkomnar förslaget att uppmana medlemsstaterna att inte längre tillåta reducerade momssatser på bekämpningsmedel. Kommissionen bör hjälpa medlemsstaterna att införa lämpliga stödåtgärder för jordbrukare vilka skall finansieras genom landsbygdsstödet och en avgift på bekämpningsmedel. En avgift på bekämpningsmedel kan bli ett viktigt instrument för att kraftigt minska användningen av bekämpningsmedel.
36. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att hjälpa medlemsstaterna att skapa ett system med skatter eller avgifter som kan påverka användningen av bekämpningsmedel både kvantitativt och kvalitativt och uppmanar medlemsstaterna att införa en skatt eller avgift på bekämpningsmedel för att underlätta utvecklingen av allmänna och specifika metoder för integrerat växtskydd. Parlamentet menar att medlemsstaterna måste överväga att införa ett avgiftssystem för bekämpningsmedel i syfte att finansiera upplysning, utbildning och det övergripande genomförandet av de nationella handlingsplanerna.
37. Europaparlamentet uppmanar bestämt kommissionen att föreslå tydliga definitioner och minimikriterier för integrerat växtskydd, inbegripet den växande andelen områden med ekologiskt jordbruk i Europa och göra allmänna och grödspecifika normer för integrerat växtskydd tillämpliga för all jordbruksmark, utom sådan som odlas ekologiskt.
38. Europaparlamentet noterar att ett stort antal miljömässiga hänsyn har integrerats i de olika förordningar som utgör den gemensamma jordbrukspolitiken och att jordbrukets produktionsmetoder därmed har blivit miljövänligare.
39. Europaparlamentet betonar att man behöver sprida jordbruksmetoder som främjar användningen av lägre doser bekämpningsmedel (bland annat integrerad produktion och ekologiskt jordbruk). Dessa metoder kommer att bidra till en totalt sett minskad användning av bekämpningsmedel.
40. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att främja både jordbruk med liten användning av bekämpningsmedel och ekologiskt jordbruk samt att se till att yrkesmässiga användare av bekämpningsmedel går över till en miljövänligare användning av tillgängliga växtskyddsmedel, där icke-kemiska alternativ, växelbruk och ogrärensning ges företräde framför systematisk användning av bekämpningsmedel.
41. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att tillhandahålla tillräckliga medel för resistensforskning, för förädling och framtagande av en mångfald av nyttväxter med olika resistensegenskaper, för utforskning av växelbruks- och jordbearbetningsmetoder med syfte att bekämpa skadedjur och växtsjukdomar och för innovation när det gäller växtskydd (inklusive icke-kemiska

alternativ).

42. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att garantera säker lagring och hantering av bekämpningsmedel. De måste också se till att tomma förpackningar och oanvända bekämpningsmedel som har passerat bäst-före-datum samlas in under kontrollerade former liksom att gamla bekämpningsmedel hanteras i enlighet med reglerna för farligt avfall.
43. Europaparlamentet efterlyser att gemenskapsmedel skall tillhandahållas för återanvändning av bekämpningsmedel, med tanke på att mer än 200 000 ton bekämpningsmedel i EU ännu lagras såväl under jord som utomhus.
44. Europaparlamentet noterar att välskött spridningsutrustning är avgörande för att minska bekämpningsmedlens negativa effekter på hälsa och miljö, särskilt för berörda arbetstagare, jordbrukare och boende. Utrustningen måste därför kontrolleras regelbundet.
45. Europaparlamentet yrkar på att kommissionen skall uppmärksamma den synnerligen brännande frågan om dödligheten bland tambin. Detta problem hänger samman med att utsäde av solrosor och majs systematiskt behandlas med vissa insektsgifter (aktiva beståndsdelar "Fipronil" och "Imidaclopride").
46. Europaparlamentet understryker behovet av att ändra de handelsnormer för form, storlek och estetisk kvalitet på färsk frukt och färska grönsaker som gäller i Europa, eftersom dessa normer stimulerar till en intensiv användning av bekämpningsmedel.
47. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utforma den temainriktade strategin som en ram för nuvarande och kommande lagstiftning. De instrument som föreslås bör vara överensstämmer med och komplettera varandra så att de tillsammans bildar en genomförbar helhet.
48. Parlamentet välkomnar att kommissionen mot bakgrund av sin temainriktade strategi har föreslagit en omfattande rättslig gemenskapsram för åtgärder som syftar till en hållbar användning av växtskyddsmedel.
49. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.

MOTIVERING

I juli 2006 lade kommissionen för Europaparlamentet och rådet fram en temainriktad strategi för hållbar användning av bekämpningsmedel tillsammans med ett förslag till direktiv om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder för att uppnå en hållbar användning av bekämpningsmedel och ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden.

Strategin syftar till att minska de allmänna riskerna med användning av bekämpningsmedel och de negativa effekterna på människors hälsa och miljön. Strategin har sitt ursprung i sjätte miljöhandlingsprogrammet (som antogs i juli 2002), vilket uppmanar till en hållbar användning av bekämpningsmedel för att minimera de negativa effekterna på människors hälsa och miljön.

Det bör noteras att det viktigaste målet för denna politik är att skydda hälsa och miljö. Mycket har gjorts för att minimera riskerna med användning av bekämpningsämnen, men fortfarande finns alltför stora mängder i mark och vatten. Bekämpningsmedelsrester förekommer i alla livsmiljöer. 44 procent av all frukt som testas innehåller rester av bekämpningsmedel och för 5,5 procent ligger nivån över gränsvärdena. Det är nedslående att frågan oftast bara behandlas av medlemsstaternas jordbruksministerier med ytterst liten inblandning från miljöministerierna.

Behovet av en effektiv lagstiftning om användningen av bekämpningsmedel är fortfarande obestridligt. Den temainriktade strategin ”täpper till luckan” mellan de båda faser som redan omfattas av regelverket – utsläppandet på marknaden och slutet av livscykeln (lagstiftning om gränsvärden för bekämpningsmedelsrester och avfallshantering). I den temainriktade strategin anges regler för användningsfasen.

Föredraganden inser att bekämpningsmedel är nödvändiga för jordbrukets produktivitet men anser att det finns andra sätt att minska användningen av bekämpningsmedel utan att minska produktiviteten i jordbrukssektorn. Ekologisk odling, växelbruk, ogrärensning och att helt eller delvis ersätta bekämpningsmedel med genmodifierade organismer skulle kunna vara alternativ.

Föredraganden vill inte omedelbart ersätta bekämpningsmedel med genmodifierade organismer. Problemet är att kemiska bekämpningsmedels negativa effekter på människors hälsa är väl kända, medan effekterna av genetiskt modifierade organismer fortfarande inte har kartlagts. Ytterligare forskning kan därför vara av avgörande vikt.

Titeln ”Temainriktad strategi för hållbar användning av bekämpningsmedel” kan verka missvisande eftersom strategin bara omfattar en grupp bekämpningsmedel, nämligen växtskyddsprodukter. Den temainriktade strategins räckvidd bör därför snarast breddas till att även omfatta biocidprodukter.

De flesta är överens om att tillräckliga kunskaper om bekämpningsmedel och deras användning i dag saknas. Föredraganden är därför mycket positiv till att utbildningsprogram

skall inrättas för att göra yrkesmässiga användare fullt medvetna om de risker som hänger samman med användningen av bekämpningsmedel.

Det bärande inslaget i processen är införandet av nationella handlingsplaner. Emellertid är det beklagligt att kommissionen har valt att inte använda kvantitativa kriterier i de nationella handlingsplanerna utan enbart riktat in sig på målet att ”minska faror, risker och beroendet av kemisk bekämpning”. Detta är en vag formulering som inte kommer att sätta press på medlemsstaterna att minska mängden bekämpningsmedel eller att ersätta farliga bekämpningsmedel med mindre farliga. De nationella handlingsplanerna måste vara konkreta och med hjälp av den lämpligaste indikatorn ange hur faror, risker och beroendet av kemisk bekämpning kommer att minskas. Föredraganden anser därför att kommissionen bör kombinera målet att eliminera faror, risker och beroendet av kemisk bekämpning med kvantitativa kriterier i de nationella handlingsplanerna. Här skulle Danmarks erfarenheter av att använda index för spridningsfrekvens kunna fungera som exempel.

Även om kommissionen erkänner att det viktigaste målet för strategin är att minska de negativa effekterna på människors hälsa hittar man tyvärr inte en enda artikel i den temainriktade strategin där frågan behandlas särskilt – hälsa berörs bara i förbifarten. Att bekämpningsmedel orsakar många skador på immunförsvaret, neurotoxiska skador eller till och med cancer tas inte upp i den temainriktade strategin, liksom inte heller det faktum att gravida kvinnor, barn och foster är den mest utsatta gruppen.

Föredraganden välkomnar emellertid många av de åtgärder som kommissionen presenterar och stöder substitutionsprincipen, förbudet mot flygbesprutning, förbudet mot reducerade momssatser, det förbättrade skyddet av vattenmiljön och inrättandet av områden med kraftigt minskad eller ingen användning av bekämpningsmedel. ”Buffertzoner” bör dock skapas för att skydda allmänheten från exponering.

18.4.2007

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR JORDBRUK OCH LANDSBYGDENS UTVECKLING

till utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet

över den temainriktade strategin för hållbar användning av bekämpningsmedel
(2007/2006(INI))

Föredragande: Michl Ebner

FÖRSLAG

Utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling uppmanar utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

1. Europaparlamentet påpekar att det i EU parallellt existerar olika former av jordbruk. För merparten av dessa utgör användning av bekämpningsmedel en del av produktionsmetoden. Det måste snarast undersökas om tillhandahållandet av högkvalitativa livsmedel i tillräcklig mängd inte kan säkerställas utan kemiska bekämpningsmedel.
2. Europaparlamentet betonar att om man minskar användningen av bekämpningsmedel för att begränsa den risk dessa utgör och söker alternativa bekämpningsmedel, resurser och metoder som är miljövänligare och mindre skadliga för människor och djur, så kommer detta att innebära dels fördelar för miljön och folkhälsan, dels förbättrad kvalitet på EU:s jordbruksprodukter och en ökning av deras mervärde som resultat av en bred allmän medvetenhet och känslighet hos konsumenterna när det gäller dessa frågor.
3. Europaparlamentet anser att intresset inte i första hand bör riktas mot hållbar användningen av bekämpningsmedel utan snarare mot jordbruksproduktionens hållbarhet med avseende på livsmedelstrygghet, konsumenternas hälsa, tillhandahållande av rent dricksvatten, bevarande av en varierad flora och fauna samt hälsan för verksamma inom jordbruksyrken. Användningen av bekämpningsmedel kan vara ett verktyg i detta sammanhang, men kräver speciella regler med tanke på de potentiella hälsoskador som bekämpningsmedel skulle kunna orsaka.
4. Europaparlamentet betonar att man behöver sprida jordbruksmetoder som främjar användningen av lägre doser av bekämpningsmedel (bland annat integrerad produktion

och ekologiskt jordbruk). Dessa metoder kommer att bidra till en totalt sett minskad användning av bekämpningsmedel.

5. Europaparlamentet påpekar att det endast vid tillgång till ett tillräckligt brett utbud av bekämpningsmedel och verksamma ämnen är möjligt att uppnå en varaktig resistenshantering och en vidareutveckling av växtskyddet. En sådan tillgång till bekämpningsmedel kommer också att öka stödet bland jordbrukare och andra operatörer för de olika rättsakter som reglerar deras användning och minska risken att man bryter mot dessa rättsakter.
6. Europaparlamentet påpekar att EU vid det här laget har utfärdat mer än ett dussin rättsakter som direkt eller indirekt reglerar användningen av bekämpningsmedel. Parlamentet betonar emellertid att de planerade bestämmelserna om användning av bekämpningsmedel är ett steg i rätt riktning.
7. Europaparlamentet kräver att beslut om användning av tillåtna bekämpningsmedel måste fattas med vägledning av rådgivare med lämpliga kvalifikationer. Detta bedömningsutrymme måste tas i beaktande i bestämmelser och vid kontroller beroende på de specifika omständigheterna i de olika medlemsstaterna.
8. Europaparlamentet betonar att gemenskapslagstiftningen inte bör fastställa några kvantitativa restriktioner, eftersom detta skulle kunna uppmuntra jordbrukare och andra aktörer att använda ämnen som används i mindre mängder men som innebär större risker.
9. Europaparlamentet kräver att kommissionen och medlemsstaterna säkrar en tillräcklig finansiering av informations-, rådgivnings-, och vidareutbildningsprogram. Dessa åtgärder är viktigare för att förbättra situationen än ytterligare dokumentations- eller rapporteringsskyldigheter. En heltäckande kontroll är i varje fall en utopi.
10. Europaparlamentet kräver att de planerade bestämmelserna inte leder till ökad byråkrati för jordbrukaren. Snarare bör den omfattande harmoniseringen leda till att kontrollförfarandena förenklas utan att kontrollerna blir mindre effektiva.
11. Europaparlamentet kräver att den planerade statistikförordningen inte leder till ökad byråkrati för jordbrukarna.
12. Europaparlamentet påpekar att det ännu finns många oklarheter när det gäller den integrerade hanteringen av växtskyddet som är bindande från 2014. Detta kan i samband med ömsesidiga överenskommelser leda till avsevärd osäkerhet och rättslig oklarhet bland jordbrukarna.
13. Europaparlamentet kräver att frivilliga åtgärder och stödåtgärder går före bindande bestämmelser. Beslut om den rätta kombinationen av instrument åligger medlemsstaterna efter en analys av den lokala situationen inom ramen för de nationella handlingsplanerna.
14. Europaparlamentet kräver att nationella handlingsplaner utarbetas i nära samarbete med jordbrukssektorn, på ett öppet sätt och med hänsyn till den miljöpåverkan som sådana åtgärder har samt på så sätt att målen kan prövas. Parlamentet förespråkar att gemenskapen tillämpar samfinansiering för nationella handlingsplaner. Allmänheten bör

få utförlig information, och en fortlöpande uppdatering bör säkras för att förmå medlemsstaterna att göra kontinuerliga ansträngningar.

15. Europaparlamentet välkomnar varmt ytterligare harmonisering av bestämmelserna när det gäller tillåtande och utsläppande på marknaden av bekämpningsmedel. Däremot måste förfarandet stramas åt, optimeras och utformas på ett mer förutsägbart sätt, för att underlätta tillgången till marknaden för innovativa – och oftast mindre farliga – produkter. Harmoniseringen bör också utgöra ett motiv att undanröja bestående rättsosäkerhet.
16. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att påskynda EU:s harmonisering av gränsvärdena för bekämpningsmedelsrester, eftersom den nuvarande situationen innebär att det råder ojämlika villkor inom EU, vilket hämmar handeln och leder till osäkerhet hos konsumenterna.
17. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att, tillsammans med medlemsstaterna och industrin, vidta åtgärder mot införsel och utsläppande på marknaden av förfalskade och/eller icke tillåtna bekämpningsmedel.
18. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se till att man vid bedömningar om gränsvärdena för importerade livsmedel har överskridits vidtar samma åtgärder och sanktioner som vid EU-producerade produkter. Parlamentet kräver att tillräckliga kontroller av importvaror (vilka i allmänhet är föremål för mindre sträng lagstiftning när det gäller användningen av bekämpningsmedel vilket innebär att det finns en högre risk för illegala bekämpningsmedelsrester) utförs omgående, tillräckligt intensivt och på samma sätt i alla medlemsstater, för att förhindra att europeiska jordbrukare och producenter behandlas orättvist, samt att jämlika villkor skapas för alla aktörer inom EU.
19. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att tillhandahålla tillräckliga medel för resistensforskning, för förädling och framtagande av en mångfald av nyttoväxtsorter med olika resistensegenskaper, för utforskning av växelbruks- och jordbearbetningsmetoder med syfte att bekämpa skadedjur och växtsjukdomar och för innovation när det gäller växtskydd (inklusive icke-kemiska alternativ).
20. Europaparlamentet efterlyser lämpliga kontroller av EU:s import av livsmedel som producerats med hjälp av växtskyddsprodukter och bekämpningsmedel vars användning och marknadsföring inte är tillåten inom EU.
21. Europaparlamentet efterlyser samordnade system för insamling av information om produktion, import, export, försäljning, distribution och användning av allmänt tillgängliga bekämpningsmedel.
22. Europaparlamentet efterlyser att gemenskapsmedel skall tillhandahållas för återanvändning av bekämpningsmedel, med tanke på att inom EU mer än 200 000 ton bekämpningsmedel ännu lagras såväl under jord som utomhus.
23. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att gentemot EU:s grannländer upprätta en skydds- och samarbetsstrategi som avser användning av bekämpningsmedel och växtskyddsprodukter.

ÄRENDETS GÅNG

Titel	Temainriktad strategi för hållbar användning av bekämpningsmedel		
Förfarandenummer	2007/2006(INI)		
Ansvarigt utskott	ENVI		
Yttrande Tillkännagivande i kammaren	AGRI 18.1.2007		
Förstärkt samarbete – tillkännagivande i kammaren	–		
Föredragande av yttrande Utnämning	Michl Ebner 11.9.2006		
Tidigare föredragande av yttrande	–		
Behandling i utskott	27.2.2007	21.3.2007	12.4.2007
Antagande	12.4.2007		
Slutomröstning: resultat	+: 38	–: 3	0: –
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Vincenzo Aita, Katerina Batzeli; Sergio Berlato, Thijs Berman, Niels Busk, Luis Manuel Capoulas Santos, Giuseppe Castiglione, Dumitru Gheorghe Mircea Coșea, Joseph Daul, Albert Deß, Gintaras Didžiokas, Michl Ebner, Carmen Fraga Estévez, Duarte Freitas, Lutz Goepel, Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, Elisabeth Jeggle, Heinz Kindermann, Diamanto Manolakou, Mairead McGuinness, Neil Parish, Rosa Miguélez Ramos, Radu Podgorean, María Isabel Salinas García, Agnes Schierhuber, Willem Schuth, Czesław Adam Siekierski, Alyn Smith, Marc Tarabella, Jeffrey Titford, Witold Tomczak, Donato Tommaso Verardi, Janusz Wojciechowski		
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Herbert Bösch, Bernadette Bourzai, Béla Glattfelder, Gábor Harangozó, Christa Klab, Wiesław Stefan Kuc, Astrid Lulling, Jan Mulder		
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 178.2)	–		
Anmärkningar (tillgängliga på ett enda språk)	–		

ÄRENDETS GÅNG

Titel	Temainriktad strategi för hållbar användning av bekämpningsmedel		
Förfarandenummer	2007/2006(INI)		
Ansvarigt utskott Tillstånd: tillkännagivande i kammaren	ENVI	18.1.2007	
Rådgivande utskott Tillkännagivande i kammaren	AGRI	18.1.2007	
Inget yttrande avges Beslut			
Förstärkt samarbete Tillkännagivande i kammaren			
Föredragande Utnämning	Irena Belohorská	3.10.2006	
Tidigare föredragande			
Behandling i utskott	30.1.2007	26.2.2007	5.6.2007
Antagande	26.6.2007		
Slutomröstning: resultat	+: 54	-: 1	
	0: 1		
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Adamos Adamou, Georgs Andrejevs, Margrete Auken, Pilar Ayuso, Irena Belohorská, Johannes Blokland, Hiltrud Breyer, Dorette Corbey, Chris Davies, Mojca Drčar Murko, Edite Estrela, Jill Evans, Anne Ferreira, Matthias Groote, Cristina Gutiérrez-Cortines, Satu Hassi, Gyula Hegyi, Jens Holm, Caroline Jackson, Christa Kläß, Holger Krahmer, Urszula Krupa, Aldis Kušķis, Jules Maaten, Alexandru-Ioan Morțun, Riitta Myller, Péter Olajos, Miroslav Ouzký, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Vittorio Prodi, Frédérique Ries, Guido Sacconi, Richard Seeber, Bogusław Sonik, María Sornosa Martínez, Antonios Trakatellis, Evangelia Tzampazi, Thomas Ulmer, Marcello Vernola, Anja Weisgerber, Åsa Westlund, Anders Wijkman, Glenis Willmott		
Slutomröstning: närvarande suppleant(er)	Jens-Peter Bonde, Christofer Fjellner, Monica Frassoni, Milan Gaľa, Ambroise Guellec, Erna Hennicot-Schoepges, Anne Laperrouze, Kartika Tamara Liotard, David Martin, Jiří Maštálka, Lambert van Nistelrooij, Justas Vincas Paleckis		
Slutomröstning: närvarande suppleant(er) (art. 178.2)	Corina Crețu		
Ingivande	20.7.2007		
Anmärkningar (tillgängliga på ett enda språk)			